

„Transporter“ upada i u opoziciju? „Otkucao“ ih i svjedok saradnik i optuženi

Uhapšeni Bojan Cvijetić sarađuje sa Tužilaštvom, pa je navodno, po ugledu na ostale privedene, odlučio da progovori o ulogama još nekih osoba, među kojima su i zvučna imena. Tvrdi da tragovi trgovine narkotika, navodno, sežu i od članova porodice jednog od lidera opozicije u Republici Srpskoj.

Finansijska istraga, koju po nalogu Tužilaštva BiH provodi Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, mogla bi donijeti nevolje ne samo nekadašnjem ministru bezbjednosti Dragunu Mektiću, već kako se saznaće, i opozicionaru, koji pretendeuje na visoku funkciju na narednim izborima.

Šok detalji!

Uhapšeni u akciji „Transporter“, Bojan Cvijetić, Petar Dukić, Aleksandar Nikolić, Dragan Kresojević i Ivan Jurić u svojim svjedočenjima pojedinačno su tužiocima kazali svoja saznanja u predmetu koji ih tereti za organizovani kriminal i trgovinu narkoticima.

Po saznanjima Faktora iz istrage, najduže je čitao osumnjičeni organizator, Bojan Cvijetić, da bi nakon što su mu predočena svjedočenja ostalih, i on odlučio da kaže svoja saznanja o trgovini narkoticima, koja sežu, ppo nekim nezvaničnim navodima, i do Južnoafričke Republike. Cvijetić je u tom dijelu pomenuo i, kako se saznaće, nekoliko rođaka jednog od opozicionih vođa u Srpskoj, a koji su već dugo nastanjeni u Pretoriji.

Navodno se pomenuti rođaci bave stanogradnjom, uglavnom rezidencijalnih objekata, a posjeđuju i farmu na kojoj se nalazi oko 5000 goveda. Postoje indicije da Tužilaštvo ispituje njihovu moguću vezu sa nezakonitim aktivnostima na području Balkana.

Otkrivaju se tajne

„Izvjesno je da je Cvijetić govorio i o donacijama, koje je lično davao jednom od lidera opozicije te o njegovim saznanjima da je taj novac uložio u svoju firmu koja se bavi preradom mesa u Turskoj“, tvrdi za Faktor izvor iz istrage.

Osim ovom lideru opozicije, tužoci su, kako se nezvanično moglo čuti, zabilježili i Cvijetićeve donacije svom bivšem šefu i to ne samo u novcu, kroz redovne mjesечne tranše, već i u automobilima i stanovima.

„Bilo je tu još usluga koje su predmet istrage, pa se može desiti da i ove osobe budu pridruženi osumnjičeni organizovanoj kriminalnoj grupi“, kaže izvor iz istrage u predmetu, koji je već izazvao kontraverze, jer su nakon dvomjesečnog pritvora neki od uhapšenih pušteni i određen im je kučni pritvor. Dragan Metkić, demenatovao je, ranije, da je koristio Skay aplikaciju te da se protiv njega vodi istraga.

Uloga OBA-e

Većina dokaza potiče iz dešifrovanih aplikacija Skaj i Anom, a Tužilaštvo je zatražilo od partnera u Francuskoj da potvrde autentičnost dokumenta, koji bi se kasnije koristili kao dokazni materijal. Među dokazima su otkriveni povjerljivi podaci Obavještajno-bezbjednosne agencije (OBA), koji su, navodno, pronađeni kod Bojana Cvijetića te komunikacija sa pripadnicima tajne službe BiH.

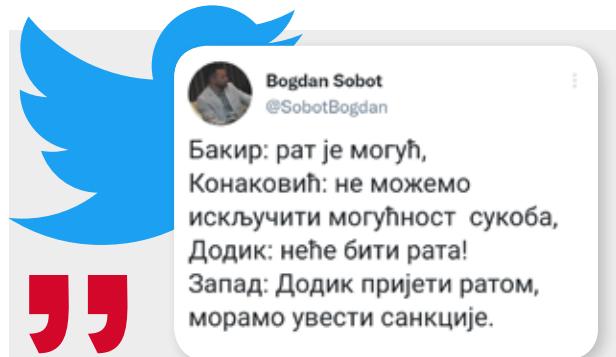
„Cvijetićevo imovina je blokirana, a u okviru istrage u njegovom sefу u jednoj banci pronađeno je oko 500.000 KM, dok se cjeni da je imovina uhapšenih vrijedna više od deset miliona KM, uključujući luksuzne stanove, apartmane, kuće, automobile pa sve do kompanija sa razrađenim biznisom“, nezvanično se saznaće.

Z.Š.

FAKTOR
Izdavač:
A Media d.o.o
Gundulićeva 33/4
Banja Luka

direktor: Drahmi Mislin
zamjenik glavnog i odgovornog urednika: Zoran Šarenac
redakcija: info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba
marketing: marketing@faktormagazin.ba
faktormagazin.ba
štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka
Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 697
po rješenju broj 07.06/053-46/21-2
Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom

Bogdan Sobot

Bakir: rat je moguћ,
Konaković: ne можемо
искључити могућност сукоба,
Dodik: neće biti rata!
Zapad: Dodik prijeti ratom,
moramo uvesti sankcije

X5kpQrel#

Vukanović obrazlaje u
skupštini kako je sramno
napadati nečiju privatnost u
politici.

Nemanja Jutrić, kafica

Nemanja
Jutrić, kafica

KAD GRADONAČELNIK IZGUBI ZA SVE PARE

Rezultat izbora u banjalučkim
mjesnim zajednicama

43:13

Izbori za savjete mjesnih zajednica u Banjaluci bili su pravi test za Draška Stanivukovića, ali i SNSD i Vladu Đajiću. Mlađahni gradonačelnik koji Banjalukom upravlja nešto više od godinu dana napravio je nekoliko kardinalnih grešaka. Glasanje za članove mjesnih zajednica je shvatio kao situaciju „biti ili ne biti“ te je umislio da su to „pravi“ izbori. Tribine, plakati, rukovodstvo stranke obilazi mjesne zajednice - sve smo to imali priliku da vidimo, a ono što je najgore po njega je bila odluka da na liste stavi sve svoje najbliže saradnike i pravke PDP-a u Banjaluci.

Oladili“ uzdanice PDP-a

Sa druge strane, na baćenu rukavicu gradonačelnika, Vlado Đajić je odgovorio opštom mobilizacijom članstva. Na kraju, sve je ličilo na borbu za život i smrt, a izbori za Savjete mjesnih zajednica pretvorili su se, po važnosti, u najmanju ruku u glasanje za predsjednika Republike Srbije. Izlaznost je bila veća

od 23 odsto, a biračko pravo iskoristilo je nevjerojatnih 44.000 glasača. SNSD je, bukvalno, pomeo PDP. Posebno iznenadenje izbora je svakako Starčevica, ali i Zalužani pa gotovo i sve gradske mjesne zajednice.

Neće narod dva puta da pogriješi!

Draško Stanivuković je rizikovao i izgubio.

Povukao je u blato Jelenu Trivić, Branislava Borenovića, kompletan odbornički Klub PDP-a u Skupštini grada i sve svoje najbliže saradnike. Na kraju, naštetio je najviše samom sebi. Važnije od broja mjesnih zajednica u kojima je ko pobijedio ili izgubio je činjenica da su izbori pokazali činjenicu da je Stanivuković za manje od dvije godine

potrošio minimalno trećinu, a možda i polovinu podrške koju je imao na krilima pobjede u Banjaluci 2020. godine. Posjećamo da je na izborima 2020. godine Stanivuković pobijedio Igora Radovića u svim mjesnim zajednicama i gotovo na svim biračkim mjestima. Uzimamo u obzir da lokalni i izbori sa Savjete mjesnih zajednica nisu

za poređenje, ali je Stanivuković sam kriv što je „prvi počeo“ i predstavio ove posljednje izbore kao sudbonosne, vjerovatno računajući da će „sahrani“ ranjeni SNSD u Banjaluci. U svim mjesnim zajednicama gdje je na lokalnim izborima teško porazio SNSD, posebno u gradskim sredinama, Stanivuković je stavio sve svoje ljude koji su u

SVAĐA U SDS-U

Nesrećnom SDS-u u Banjaluci nije pomogao ni Milan Radović. Smiješno zvuče objave pojednih stranačkih funkcionera da su osvojili čak 20 mesta u Savjetima mjesnih zajednica. Da nije tužno, bilo bi smiješno. Na to sve otvoreni fejsbuk rat Milana Radovića i narodnog poslanika Davora Šešića samo dan nakon izbora pokazao je sav jad i čemer te stranke. SDS doduše nikada nije Banjaluku smatrao važnom, ali dvadeset pet godina poslije rata vrijeme je da se i Banjaluka shvati ozbiljno. Milan Radović prepun pogubnih „repova“ iz prošlosti očigledno nije baš najbolje rješenje.

NEZAVISNI KANDIDATI I DAVOR DRAGIČEVIĆ

Nažalost, kako je izbore preuzeala „visoka politika“ nezavisni kandidati i udruženja građana koja su se sporadično pojavila u pojedinim naseljima nisu imali šanse. U Savjete mjesnih zajednica nije ušao niti jedan nezavisni kandidat. Najzvučnije ime u ovoj kategoriji bio je Davor Dragičević. Test za početak političkog angažmana donio mu je potpuni fijasko. Na Laušu je dobio samo 82 glasa. Slično je prošao i saborac iz Pravde za Davida, Ozren Perduv koji u Lazarevu nije bio ni blizu rezultata sa lokalnih izbora, a i na tim izborima 2020. godine nije uspio osvojiti odbornički mandat. Sve se im samo kazalo.

suštini njemu i donijeli pobjedu na tim izborima 2020. godine. Niko od njih nije dobio podršku građana.

Hladan tuš za odbornike

Doduše, jedini koji se uspio izboriti za mjesto u Savjetu svoje mjesne zajednice je Vladimir Grujić, šef kabineta gradonačelnika. Uspio je da za 2 glasa pređe crtu i izbori mandat. Svi ostali, gotovo cijeli odbornički Klub PDP-a poražen je do koljena. Smiljana Babić Moravac, Jovo Savanović, Dragan Milanović, šef Kluba, svi redom su izgubili od političkih anonimusa iz SNSD-a.

Milada Šukalo, savjetnik gradonačelnika i Nebojša Drinić, siva eminencija Kabineta gradonačelnika, i prema ranijim saznanjima Faktora stvarni gradonačelnik Banjaluke, nisu dobili glasove svojih prvih komšija?

Medo i Ješa

Stanivukovića posebno boli poraz na Starčevici. Najveće naselje u Republici Srpskoj, iz kojeg dolaze Jelena Trivić, Igor Crnadak i Branislav Borenović, MZ u kojem je godinama unazad PDP bio izuzetno jak na

ovim izborima doživjeli su pravi debakl. Od 11 članova Savjeta SNSD i partneri uzeli su svih 11. Kao slag na tortu loših rezultata je i poraz odbornika i predsjednika Pokreta Banjaluka zove Saše Lazića. Medo je takođe sa Starčevice, a u posljednjih mjesec dana i pulen Nebojše Vukanovića u Banjaluci. Ostao je daleko ispod crte u svojoj mjesnoj zajednici. Slično je i u većini mjesnih zajednica gdje je pobijedio SNSD. Stanivuković je utjehu našao na svom Petrićevcu. Pobijedio je SNSD za nekih 100 glasova razlike, ali je činjenica da svih pet članova Savjeta dolazi iz PDP-a.

SNSD-ovih 35.000 glasova

Opšta mobilizacija članstva, simpatizera i rad na terenu dali su rezultate. SNSD sa partnerima je na izborima sa Savjete mjesnih zajednica dobio oko 35.000 glasova. Vjerovatno to nikapa ni sam Vlado Đajić nije očekivao.

Povratak u grad

Nakon pisanja medija da je SNSD u Banjaluci spao na podršku manju od 5000 birača do „projekcija“ da je najveći grad izgubljen zauvijek, Vlado Đajić je dokazao da to nije ni blizu tačno. Pod-

sjećanja radi, SNSD je na lokalnim izborima u Banjaluci 2020. godine osvojio oko 25.000 glasova, a kandidat za gradonačelnika Igor Radojičić oko 45.000. Naravno, u računici za gradonačelnika su i koalicioni partneri, a svi znamo da se zbog pojedinih nije krilo nezadovoljstvo poslije tih izbora. Izbori za Savjete mjesnih zajednica otklonile su i sve sumnje u koalicione partnerne koje su se pojatile nakon lokalnih izbora. Priznao je to i predsjednik stranke Milorad Dodik na pres konferenciji nakon izborne pobjede. Iznenadenje je gotovo pobjeda u svim gradskim mjesnim zajednicama. SNSD je time probudio, SPS ostaje na nivou Šargovca, a SP je jož živ u najvećem gradu Srpske. Ujedinjena Srpska čuti i radi na terenu. Na kraju, poraz opozicije u Banjaluci, sigurno je, više boli nego u Prijedoru. Poslije lokalnih izbora i pobjede Draška Stanivukovića mislilo se da je Banjaluka zauvijek njegova. Rijetko ko je toliko razačarao birače za tako kratko vrijeme kao Draško Stanivuković. SNSD je u Banjaluci dobio šansu i prije nego se nadasao. Sad samo da je kapitalizuje u oktobru. V.S.

Rat je jedino rješenje: Velika Srpska do Slavenosrpska

Tekst i foto: Даниэль Симич

FAKTOR NA PRVOJ LINIJI Sve o sukobu Rusije i Ukrajine

Neke priče treba početi iz sredine. Sa samog istoka tako ogromnog pojma kao što je Velika Srpska. Velika Srbija je oveštao pojam, neodgovarajući za stanje i buduće potrebe našeg naroda. Priča zato počinje u samom središtu grada, koji u mojoj unutrašnjoj teogoniji zauzima posebno mjesto. Odlazak tamo, pogotovo što je to sada tako teško, neka je vrsta hodočašća.

Ma, šta ćeš tamo? To ti je obično selo. Ukrapi su na par stotina metara odatle. Nema se tamo šta vidjeti. Kaže mi Srbin, moj domaćin, dok sjedimo kod njega u Donjecku. Milionskom gradu, koji je nekada bio sjedište Ministarstva uglja Republike Ukrajine, a sada je stolica Donjecke Narodne Republike.

Prvo se zvao Juzovka, prema preduzimaču Džonu Hjuzu koji ga je osnovao kao rudarsko naselje, zatim Staljino, prema onom ko je nacionilizovao preduzimačku imovinu. Na koncu Donjeck, po istom ključu po kojem je Staljingrad postao Volgograd. U centru i dalje ima veliki spomenik Lenjinu i obelisk. Sa uklesanim riječima, kako je zauzimanje Donbasa bilo ključno za uspjeh Oktobarske revolucije, odnosno građanskog rata. Takvi spomenici su skoro svi porušeni u ostatku bivše Ukrajine. Kao u Hrvatskoj.

Kada si dio etnosa koji je, kako se to kaže u Starom zavjetu, uključen među narodima, onda svaku priču o sebi i svojim namjerama moraš početi pravdanjem. Kao Rusi. Oni pate da Zapadu objasne da nijesu nasilni Azijati koji se spremaaju da ih napadnu, kako tvrdi zapadna politika i mediji. Možda isto koliko Srbijane i civile kako nijesu "velikosrbi". Da su Europejci, da su miroljubivi, da vole sve što vole mladi.

Ja neću.

Moja namjera je sračunato velikosrpska. Idem tragom svojih su narodnika. Stavljam rat u naslov, jer u DNR i LNR se od 2014. godine vodi

bitka za slobodno čovječanstvo i zakonitost. Protiv nacističkih revolucionista i multinacionalnih korporacija, koje su na vlast dovele korumpirane siledžije finasirane sa Zapada, kao kod nas Nevladiniće. Samo su ovi zavladali. I počeli da ubijaju ili terorišu sve što im se ne dopada. Tu nema pregovora, jer onda Dejtonski sporazum završi kao Minski ili Kumanovski.

Slavjanoserpsk je glavni grad istoimenog rejona u susjednoj, Luhanskoj Narodnoj Republici. Najistočniji toponom koji nosi srpsko ime. Jedino što je preostalo od široke oblasti koja je osnovana 1753. Mi našli kola i vozača koji nema ovlaštenje da ih vozi. Ima osiguranje, ali ne i papir ovjeren od vlasnika. Da bez toga ne može dalje, saznajemo tek na granici između DNR i LNR. Te dvije samoproglašene države, imaju između sebe bespotrebnu granicu, kao što su je imale Republika Srpska i Republika Srpska Krajina. Ali nema govora da odustanem od puta.

„U drevna vremena, ovo je bila pusta zemlja. Srbijani nijesu htjeli da se pokatoliče ili postanu paori, nego ostanu pravoslavni i vojnici, slobodni ljudi, napustili su službu austrougarske imperatrice Marije Terezije i održavali se na poziv carice Jekatarine Velike. Ovo je prvo bila Novosrbija, pa tek onda Novorusija. Ovo je naša zemlja.“

Redovno tako, samo na ruskom, obrazlažem sebe i svoje prisustvo u Donbasu. Polušaljivo. Većini srpske populacije ta epizoda iz 18. vijeka nije uopšte poznata. Ili je poznata uglavnom iz ro-

mane Seobe. Ali sam i tu mistik. Čitao sam črevičajna zbitija potpolkovnika Volka Isakovića i njegovog potomka Pavla, iz pisaće mašine Miloša Črnjanskog. Ustanovio da Isakovići slave istu slavu kao i ja – Mratindan. To mora nešto značiti. Makar meni, kao piscu.

Plaćenici SAD i EU su 2014. godine izvršili vojni udar i srušili demokratsku vlast u Kijevu. U Odesi zapalili živih 40 ljudi koji su branili svoje državne ustanove. Poslali oklopne helikoptere, tenkove, transportere, višecjevne raketne bacače, haubice i topove; na sopstvene građane koji su odbili da prihvate diktat sile i u svojim lokalnim parlamentima izglasali ostanak demokratije preko svojih legalno izabranih predstavnika. Do sada, njihova želja da

Obukao jaknu i opet se smrznuo od aviona do pasoške kontrole Šeremetjeva. Na nekim mjestima su brda, od sa piste očišćenog snijega. Pita me granični policajac da li znam možda da li se na Simeč dodaje meki znak na kraju? Ime mi piše kao Даниэль. Sa sve mekim znakom. Ja to prosljeđujem kao svoj potpis na posljednju kolunu u Faktoru.

Kontrola se završava nevjerojatno brže od slučaja kada idem sa pasošem državne zajednice BiH. Ne mogu da vjerujem da je sad tako lako. Granica Rusije tim pasošem se, eto kao zbog virusa, u sezoni gripe može preći samo uz posebnu dozvolu. Čekah prošle godine i po dva sata da me nađu na spisku. Zbog nje sam u Bjelorusiji ostao posljednji na aerodromu u Minsku

Svetla u Moskvi. Tornanj Ostankino u daljini.

i morao platiti vizu od 80 evra. Dvoglavi orao samo preljeće granicu, koja između Bjelorusije i Rusije gotovo da i ne postoji.

U Aeroflotovom avionu, uočavam novinu u demonstraciji sigurnosnih protokola. Čujem:

Prvo skinite masku, pa stavite masku sa kiseonikom. Preumljenje mi je riječ koju izgovaram u sebi, dok napuštam rijeku moskovskog svjetla i nestajem u mračku ka ušću Dona.

Rostov na Donu je veliki grad od preko milijun i po stanovnika. Ovo mi je treći ili peti put da dolazim u njega. Zavisi kako se gleda. Svaki put mi je bio usputna stаница do Donjecka i nazad. Prošli put, kad sam bio kao posmatrač na izborima, vodili su nas u Rostovski državni muzički teatar da nam pokažu šta je ruski balet. Gledali smo Esmeraldu, pa sam kada se prošli put vrath iz DNR, gledao Spartaku. Sad sam, koristeći se susretljivošću istih ljudi, otišao na premjeru gala-koncerta u čast Rudolfa Nureeva. Baletana i koreografa.

Na pauzi, zamjenica direktora Natalija Sa-

mohotkina govori kako je naređena evakuacija stanovništva DNR i LNR, da će im se dati po 10.000 rubalja pomoći. Atmosfera u baru za osoblje splasnu. Direktor Vjačeslav Kušćov traži od konobara da uključi Prvi kanal. Šef obezbjeđenja govori kako je izdato naređenje da policija Rostovske oblasti zduži duge cijevi, u strahu od upada diverzantskih grupa iz Ukrajine.

Najednom, moj put u Donjeck više nije ni tako lak. Ni izvjesan. Izlazim sa nastavka spektakla i uzimam telefon od Gleba. Dečka koji prati videonadzor, pošto mi je podijelio internet da odgovorim. Zovu me na njegov broj i uključujem se u program RTRS. Javljam što sam čuo. Sutra plaćam pomijeranje avionske karte i popunjvam zahtjev za akreditaciju kako bih izvještavao iz DNR. Prekosutra idem do Matveev Kurgana, graničnog prelaza prema DNR.

Put do tamo, od skretanja kraj spomeničkog kompleksa Sambekski visovi, postaje koridorski užasan. Devedesete tuku po amortizerima. Pun je rupa i izuvijane podlo-

ju kao što su ga doživljavali u Loznicu ili Šapcu. Moskva i Petrograd su svejednivi kao Beograd. Strava je i pomisliti šta će se desiti, ako Rusima prekipi i ratna mašina kreće. Nema smisla da staje do Lavova. Ili bar Pridnjestrovlja. Onda, odjednom, dešava se ono što sam pominjao na kraju kolumnе u prošlom broju. Vladimir Putin obznanjuje priznanje DNR i LNR, kao što je 2008. priznao Južnu Osetiju i Abhaziju. Vatromet u Donjecku. Sankcije sa Zapada.

I opet nema rata, koji je bio juče. Zato je priča koja počinje iz sredine, vrlo otporna na kraj. I piše se u nastavcima, kao i srpske seobe. Kao

strah od istih i poriv da se zbog slobode ide sve do beskrajnih stepa na kojima su gonili konje Skiti i Sarmati. Gdje ja nervozno čekam akreditaciju za prelaz u Novorusiju, a gdje je od Srba ostala greška u prevodu.

Srpski jezik ekavskog izgovora može dovesti u zabunu da li je nešto svet kao imenica, ili svet kao pridjev. No, ako je neko svet kao Rastko Nemanić, on je svet i u ijkavskom srpskom svijetu. Nije svijetao ili svetao.

No, na spomeniku u Slavenosrpsku piše: Nema veza svetlijih od bratskih. Umjesto svetlijih. Nema ni naše zastave kraj njega.

Toliko mi vodimo računa o sebi i svom velikosrpskom naslijedu.

Kako smo „pomeli“ Miladu Šukalo!

Članica Gradskog odbora SNSD-a Banjaluka Anja Ljubojević za Faktor pojašnjava zašto gradonačelnik Draško Stanivuković treba da ode, nakon što je propala njegova politika lažnih obećanja kojima koči razvoj najvećeg grada Republike Srpske.

Zamjera gradonačelniku jer je izostala i sistematizacija u Gradskoj upravi, a građani su razočarani zbog propalih saobraćajnica, mračnih ulica, a nema ni obećanog besplatnog prevoza, bolnice, kolektora i neradne nedjelje. Gradonačelnik radi, uvjerena je Ljubojević, sve suprotno od onog što je obećao.

RAZOČARENJE

Građani su se, kaže ova mlada političarka, razočarali zbog nepotizma, namještenih tendera, tajkunizacije, zapošljavanja bez konkursa, nestručnih kadrova koje je uveo Stanivuković. Sam je pogazio sva obećanja, u svega nekoliko mjeseci mandata, te zaustavio neke veoma važne projekte, među kojima je most u Docu, smatra Ljubojević.

ŠAH-MAT!

FAKTOR: Građani su na izborima za savjete mjesnih zajednica u Banjaluci pokazali da njen gradonačelnik Draško Stanivuković više nema ni polovinu podršku onih koji su ga birali. Kako to komentarišete?

Ljubojević: Građani Banjaluke su shvatili da se politika Draška Stanivukovića svodi samo na fotografisanje, lažna obećanja i performanse. Uspio je opet izmanipulisati ljudi u nekoliko mjesnih zajednica, jer je vodio istu kampanju kao do sada, koja se zasniva na lažnim obećanjima. Pokušava poraz izokrenuti na način kako njegova koalicija ima bolji rezultat nego 2017. godine. Fer je čestitati boljem i priznati poraz, samo gospodinu gradonačelniku ego to ne dozvoljava. Banjaluka se vraća ozbiljnoj političkoj opciji, koja ima iz sebe dokazane rezultate.

FAKTOR: Budući da ni Stanivuković ni njegov, kako ga je volio nazivati, tim nisu dobili prolaznu ocjenu sugrađana ni nakon nešto više od godinu dana mandata. Da li je to znak da treba sam da ode sa funkcije?

Ljubojević: Draško Stanivuković treba da napusti funkciju gradonačelnika i da prestane kočiti razvoj najvećeg grada Republike Srpske. Za godinu dana nije uspio ostaviti ništa iza sebe. Funkcija gradonačelnika i grad uopšte nisu njegovi prioriteti. Sve ovo je njegova izborna kampanja za narednu funkciju. Kao što nije završio fakul-

tet, tako nije završio ni jednu jedinu funkciju za koju je izabran. Mašta o funkciji predsjednika, a nije sposoban održati grad barem na nivou na kojem je bio do sada, a da ne pričamo da nešto unaprijedi. Priziva opoziv, jer želi još jednu kampanju u kojoj će se sve vrtiti oko njega. Kampanja za savjete mjesnih zajednica, izbore u Prijedoru i obilaženje odbora po Republici Srpskoj su mu važniji od interesa i razvoja grada Banjaluke. O stručnosti i kompetencijama članova tima sve je rekao narod.

FAKTOR: Za godinu dana gradonačelnik

Krije se iza priče kako ga koči skupštinska većina. Šta je to konkretno skupština blokirala? Svako iole obrazovan zna što je značilo usvajanje budžeta i da je gradonačelnik funkcija izvršne vlasti. Nije htio da ispoštuje amandmane većine, koja je isto tako izabrana voljom naroda i koja radi u interesu tog istog naroda. Bahatost i samovolja se ogledaju u samostalnom donošenju odluka, bez ispoštovanja propisanih procedura.

FAKTOR: Po Vašem mišljenju koji su najveći propusti gradonačelnika Stanivukovića?

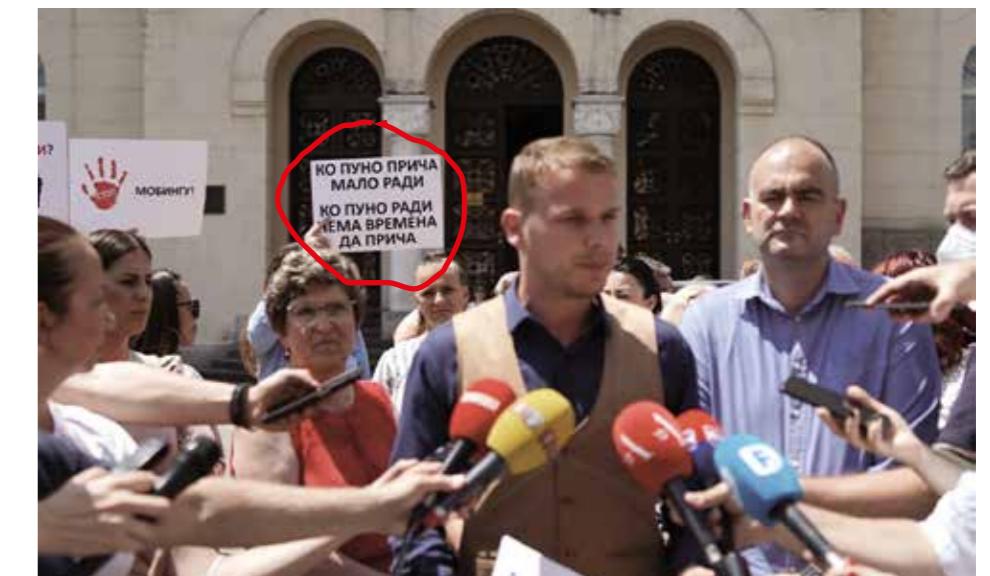
Ljubojević: Građani su se razočarali najviše zato što je radio sve protiv čega se godinama lažno borio. Nepotizam, namješteni tenderi, tajkunizacija, zapošljavanje bez konkursa, nestručni kadrovi, spori i nekvalitetni radovi i lažna obećanja su obilježili njegov mandat. Sam je pogazio sva obećanja, u svega nekoliko mjeseci mandata. Ne samo da nije uradio nikakav velik i značajan projekt, on je čak zaustavio neke veoma važne, kao što je most u Docu. Nije uspio uraditi ni sistematizaciju i posložiti stvari u Gradskoj upravi, a da ne pričamo o bilo kakvom planu razvoja Banjaluke. Ljudi vide grad pun smeća, propale saobraćajnice, mračne ulice i timove „stručnjaka“, a nigdje nema besplatnog prevoza, bolnice, kolektora i neradne nedjelje. Gospodin gradonačelnik radi sve suprotno od onog što je obećao.

FAKTOR: Ne samo u Srpskoj, već i u regionu se pisalo o aferama i skandalima najблиžih saradnika Draška Stanivukovića. Koliko je to uticalo na imidž najvećeg grada Srpske, u kojem nema obećanih investicija, novih radnih mesta, ali puni stranice žute estradne štampe?

Ljubojević: Pored nerada i prazne priče koje smo svjedoci, gradonačelnik je Banjaluku doveo na naslovnice žute štampe. Apsolutno me ne zanima gradonačelnikov ljubavni život, kao ni ostale sugrađane. Čast svakome, ali to nije tema u kojoj neki gradonačelnik treba biti akter. Želimo naslovnice sa otvaranjem mostova, škola i vrtića. Banjaluka treba imati reputaciju lijepog modernog grada, koji se razvija i pruža mogućnosti za život svih njenih građana. Toliko je mladih i uspiješnih stručnjaka u svim oblastima, o njima treba da se piše, a ne o nečijim večerama, odnosima i privatnim snimcima. Na dan jednog od najvažnijih zasjedanja Narodne skupštine Republike Srpske, afera najbližeg saradnika Draška Stanivukovića, Ivana Begića, bila je glavna vijest u regiji. Politička situacija je nikad ozbiljnija, a mi smo se pretvorili u rijaliti koji puni žutu štampu.

Srpske zbog nje. Česma, za gradonačelniku Sarajeva, nije nešto čime se treba hvaliti. Srušio je fontanu u parku Mladen Stojanović i već godinu dana pravi novu. Gradu trebaju mostovi, koncertne dvorane i uređene saobraćajnice, a da ne spominjem milion sitnijih problema i potreba. Sve je to bilo palnirano za nastavak mandata gospodina Igora Radovića. Nažalost, građani su nasjeli i izabrali samo lijepo izrežirane fotografije sa Instagrama.

I.B.

OD JAHANJA, SEKSA, DO STARLETA

U opoziciji svako svakom radi iza leđa

Šarović bi na mala vrata u Predsjedništvo BiH

Iako je PDP još prije dva mjeseca na sva zvona javnosti obznanio da njihov poslanik Jelena Trivić ulazi u trku za funkciju predsjednika Republike Srpske, ime drugog opozicionog kandidata još uvijek zvanično čekamo.

Predsjednik SDS-a Mirko Šarović sam sebe predlaže, iako na to još nijedan organ ove stranke, a kamoli partie opozicije, nisu dale saglasnost.

Kroz različite istupe, svoju kandidaturu nameće Nebojša Vukanović, što bi, kada bi se to i obistinilo, značilo da najveća opoziciona stranka - SDS, neće imati nijednog od dva kandidata za najvažnije funkcije koje glasači direktno biraju.

Prelezak Rubikona

Prema mišljenju velikog broja dugogodišnjih članova SDS-a, to bi bio

još jedan veliki poraz ove stranke koja je ionako, kako smatraju, izgubila politički kurs, ali i dignitet u narodu i čije

se članstvo godinama unazad samo osipa.

Za najozbiljnijeg kandidata u borbi za fotelju u Predsjedništvu

BiH donedavno je figurirao načelnik Teslića, lokalni član SDS-a Milan Miličević, ali je, kao što je Faktor u prošlom

broju pisao, polomio ruku zbog čega se morao povući iz javnosti na duži period, a neizvjesno je hoće li imati do-

voljno volje da se okuša na republičkom nivou, ukoliko bi za to prošao prepreke u svojoj stranci.

Sve to koristi Šarović i neskriveno sebe na mala vrata želi da proglaši kandidatom za fotelju člana Predsjedništva BiH.

Anketiranje po narudžbi

Da je lider SDS-a odigrao igru iza leđa opozicionim saborcima pokazuje posljednje istraživanje javnog mnjenja u Srbiji, koju provodi jedna agencija iz Srbije, a u kojoj građane pitaju da li će glasati za kandidate opozicije za dvije inokusne funkcije, Jelenu Trivić i Mirka Šarovića.

Kako će na to odrediti Vukanović, sklon nekontrolisanim ispadima na granici ekscesa, nije teško zamisliti. Kako je ranije najavljuvao, moguće je i da se do kraja nepovratno razbije ionako krhko opoziciono jedinstvo i uludo krene sam u borbu za srpskog člana Predsjedništva BiH. A tu mu je poraz siguran, kao i nedavno njegovih pulena u Prijedoru, ali i ranije u Doboju.

Ipak, Šarovića bi prvenstveno trebalo da brine reakcija ionako nezadovoljnog članstva. U SDS-u mnogi stariji kadrovi, bar po političkom stažu, ne kriju nezadovoljstvo i nije im svejedno što je Milana Radovića, po ulasku u stranku, imenovao za svog zamjenika, i pogotovo smatraju, tu poziciju treba zaslužiti i da je mnogo više onih koji su se borbom, trudom,

zalaganjem i odanošću dokazali i kvalifikovali za mjesto zamjenika predsjednika SDS-a.

Fotelje bitnije od stranke

Uz to, potpuni potop opozicije na ne tako nevažnim izborima za savjete mjesnih zajednica u Banjaluci, kako ih oni koji su izgubili žele prikazati, unosi dodatnu nervozu i nezadovoljstvo među članove SDS-a. Da Šarović i Radović vuku pogrešne poteze ponovo je javno upozorio poslanik Davor Šešić, putem društvenih mreža.

Izbori za članove mjesnih zajednica potvrdili su sve što sam prije godinu dana rekao, da je stranka u krizi, da je u Banjaluci i Krajini uništena i da se sve to krije zbog raspodjele moći i fotelja - poručio je Šešić dan poslije izbora za savjete mjesnih zajednica u gradu na Vrbasu i doda da se potvrđuje, takođe, da je ovo rukovodstvo SDS gubitničko i kao takvo najveća prepreka promjenama.

Gubitničko je, kaže, po više osnova, ali je dovoljno pogledati zadnjih godina dana i vidjeti da je rukovodstvo SDS katastrofalno izgubilo u Doboju, Prijedoru, a sada i u Banjoj Luci.

SDS u Banjaluci ne postoji

Rezultat izbora za savjete mjesnih zajednica je očekivan, jer stranka ne postoji, a priča o novom SDS u Banjaluci je farsa.

Istakao je da konsolidacija stranke nije pomogla te da partija ne postoji.

Davor ŠEŠIĆ FOTO: Gerila.info

ŠEŠIĆ PRELAZI U SOCIJALISTE?

Šešić je još jednom potvrdio da je na izlaznim vratima iz SDS-a, a odlično upućeni izvori Fakta tvrde da je već otiašao duboko u pregovorima za prelazak u drugi politički tabor. U pitanju je Socijalistička partija, ali, kako saznajemo, vrijeme mu curi, jer je ostalo pitanje nekih „detalja“ u vezi transfera i funkcije koju bi obavljao u partiji Petra Đokića.

U međuvremenu, socijalisti su izabrali najviše organe partije, pa su ostale upražnjene samo pozicije u gradskom odboru koji će prve saradnike predsjedniku Gro SP-a Veliboru Staniću, birati vrlo brzo. Da li će to zadovoljiti Šešića i da li će i ovaj dugogodišnji član SDS-a, razočaran politikom i unutrašnjim odnosima u najvećoj opozicionoj stranci, napustiti stari tabor i preći u jednu od stranaka na vlasti znaće se uskoro.

P.L.

Nižu se skandali nove uprave banjalučkog vodovoda

STANIVUKOVIĆ / Mladen ŠUKALO

Od tajnih dogovora do poslova za supruge odbornika

Banjalučki Vodovod nastavio je sa bjesomučnim zapošljavanjem partijskih kadrova, nakon što je samo u januaru, bez raspisivanja javnog konkursa, primio pet novih radnika i to u trenutku kad se preduzeće zadužuje kod banaka kako bi podmirilo tekuću likvidnost, saznaje Faktor.

Sve bez konkursa

Ne obazirući se na predizborna obećanja gradonačelnika Draška Stanivukovića, nova uprava ovog gradskog preduzeća na čelu sa direktorom Predragom Dudukovićem, nastavila je sa šokantnom praksom zapošljavanja.

Od septembra prošle godine, kad je imenovana nova uprava, javno predstavljena kao ekskspertska, Vodovod nije raspisao niti jedan javni konkurs, iako je, u međuvremenu, primio više od 20 novih radnika i to bez ikakve realne potrebe za njihovim zapošljavanjem.

-Dok se gradonačelnik javno zaklinje u transparentnost i konkurse, a u isto vrijeme gradska preduzeća, poput Vodovoda doslovno zatrjava novim i nepotrebnim radnicima, koji se, umjesto na konkursu i u poštenoj konkurenciji, zapravo popunjavaju po osnovu stranačkih kvota. Tako je, samo primjera

dala se samo na prijem novih partijskih vojnika pa je, prema saznanjima Faktora, samo u januaru primljeno pet novih radnika, mahom aktivista PDP-a, SDS-a i SPS-a, i to: Goran Mošić, Milivoj Turanjanin, Saša Marković, Sanja Petković i Saša Radan. Svi oni primljeni su su na osnovu tajnih „rang lista“ Gradskog odbora PDP-a, ali i na osnovu zakulisnih dogovora gradonačelnika Stanivukovića sa koalicionim partnerima, koji ga podržavaju u gradskoj skupštini.

Prije malo više od šest mjeseci, u Vodovodu je zaposlena i supruga odbornika SDS-a Aleksandra Petkovića, koji u gradskoj skupštini podržava aktuelnog gradonačelnika.

Takođe, Faktor je već pisao da je Stanivuković zbrinuo i suprugu odbornika PDP-a Jove Savanovića, koja je zaposlena u Akvanu i posred toga što ovo gradsко preduzeće posrće upravo pod teretom velikog broja radnika.

DIPLOME KRIJU KAO ZMIJA NOGE

U strahu od neizvjesnog ishoda, nova uprava Vodovoda ne želi da pošalje diplome novozaposlenih radnika na provjeru validnosti, a što je, između ostalog, bilo jedno od ključnih predizbornih obećanja banjalučkog gradonačelnika.

- Njihova bojazan je potpuno opravdana, jer se tu, mahom, radi o kojekakvim „travničkim“ i „kiseljačkim“ diplomama čije je sticanje, a o stručnosti i da ne govorimo, više nego diskutabilno – tvrde izvori Faktora.

A gdje je stručna licenca za hidrofazu?

-Poseban je slučaj imenovanje pojedinih članova uprave preduzeća, poput SDS-ovog Željka Raljića, koji je, kao dio njihove kvote, postavljen za tehničkog direktora najvećeg vodovoda u Srbiji i pored toga što nije imao ni dana radnog staža na ovakvim poslovima, pošto je cijeli radni vijek proveo na „Neškovićevoj“ stanicu za tehnički pregled vozila. Da stvar bude gora, u trenutku imenovanja, Raljić, koji je završio Mašinski fakultet, nije ispunjavao ni uslove za postavljanje na poziciju tehničkog direktora budući da je, u to vrijeme aktuelnom sistematizacijom radnih mesta, bilo uslovljeno da mora imati završen Građevinski fakultet i stručnu licencu za hidrofazu. Pošto nije ispunjavao taj osnovni uslov nova uprava je naknadno izmjenila sistematizaciju i „prilagodila“ je stručnoj spremi nove uprave – tvrde sagovornici Faktora.

KONAČNO RASTE POV RAT PDV-a

**KOMŠIJE PONOVO
PUNE BH KASE**

Strani državljeni su u januaru 2022. godine ukupno podnijeli 14.135 zahtjeva za povrat PDV-a za robu kupljenu u Bosni i Hercegovini i iznesenu van njenog carinskog područja. Uporedi se ti podaci sa istim periodom 2021. godine, kada su strani državljeni ukupno podnijeli 6.090 zahtjeva za povrat PDV-a, jasno je da posljedice pandemije uzrokovane virusom korona polako nestaju i u ovoj oblasti.

Kupili robu vrijednu 4 miliona

Ukupna vrijednost robe koju su strani državljeni u januaru 2022. godine kupili u BiH i iznijeli van države iznosi 4 miliona KM, a tom je prilikom zahtjeva za povrat PDV-a u iznosu od 572.000 KM.

„Među robom za koju se tražio povrat PDV-a u ovoj godini, najviše je tekstila i razne odjeće, ali i hrane i osnovnih kućnih potrepština“, kažu u carinskoj službi BiH, te dodaju kako je bio evidentan porast prelazaka državne granice i kupovine robe, jer su strani državljeni u januaru 2021. godine ukupno kupili robu u vrijednosti od samo 1,5 miliona KM te zahtijevali povrat PDV-a u iznosu od 229.000 KM“.

Koliko je vanredna situacija uzrokovana pandemijom koronavirusa uticala na pad stranih kupaca u BiH govori i podatak da su strani državljeni u 2019. godini, kada nije bilo pandemije, ukupno podnijeli 438.718 zahtjeva za povrat PDV-a za kupljenu robu u iznosu od čak 136 miliona KM, te zahtijevali povrat PDV-a od gotovo 20 miliona KM. U 2020. godini strani državljeni su kupili robu u BiH u vrijednosti od 65 miliona KM i zahtijevali povrat PDV-a u iznosu od 9,5 miliona KM. Godinu

dana kasnije, tačnije tokom 2021. godine, došlo je do još većeg pada kupovine od strane stranih državljeni u BiH.

„Prema podacima Uprave za indirektno oporezivanje strani državljeni su u toku 2021. godine ukupno kupili robu u vrijednosti od 51 milion KM i istu iznijeli van carinskog područja BiH, te zahtijevali povrat PDV-a u iznosu od 7,5 miliona KM“, rečeno nam je u UIO.

U šopingu u BiH najviše Hrvata i Srbijanaca

Veoma zanimljivo je da je u periodu prije pandemije najveći broj stranih kupaca dolazio iz susjedne Republike Hrvatske, dok je u 2020. i 2021. godini najveći broj stranih kupaca bio iz Republike Srbije.

Ovo očito dokazuje da je Hrvatska kao članica EU za svoje građane imala značajno rigoroznije mјere prelaska državne granice u odnosu na nama susjednu Republiku Srbiju. Međutim, dobri poznavaoći prilika ukazuju i na drugi problem: „Republika Hrvatska uvela je posebno ograničenje za unos cigareta na svojoj granici. Dok se ranije moglo, po jednom licu, unijeti šteća cigareta, od početka 2021. godine to je smanjeno samo na dvije paklice cigareta“.

M.I.

VELIKE KAZNE

Rigorozne kontrole i kazne zaustavile su mnoge građane da prenose više od dozvoljene količine cigareta, a to je svakako bio jedan od osnovnih razloga zašto su građani Hrvatske dolazili u BiH u kupovinu. Naravno, oni su tada kupovali i drugu robu potrebnu za domaćinstvo.

Uprkos svim mjerama i ograničenjima, posljednji podaci pokazuju da je broj zahtjeva za povrat PDV-a stranih državljeni u januaru 2022. godine porastao za čak 132 % u odnosu na januar 2021. godine. Uzimajući u obzir da sve države ukidaju posebna ograničenja i restrikcije za putovanja, za očekivati je da će trgovci u Bosni i Hercegovini, posebno oni koji imaju prodajna mjesta uz najfrekventnije granične prelaze, konačno „otpisati“ koronu i napuniti svoje kase.

Koliko se često dešava u Srpskoj?

TATA

na porodiljskom odsustvu

Iako se broj očeva na porodiljskom blago povećavao u odnosu na raniji period, njihov boravak uz djecu u prvim mjesecima života, u vrijeme dok majka radi, u Republici Srpskoj je i dalje rijetka pojava. Takav slučaj ne važi u skandinavskim zemljama, Finskoj i Švedskoj, gdje svaki četvrti tata uzima tzv. porodiljsko odsustvo. Lani je u Srpskoj ovo pravo iskoristilo samo 29 (0,69 odsto) očeva. Potvrdili su to za Faktor magazin iz Javnog fonda za dječiju zaštitu, koji je, kao nadležni organ, nakon sprovednog postupka po zahtjevu poslodavaca za priznanje prava na refundaciju naknade plate za vrijeme korištenja porodiljskog odsustva donio 29 rješenja za očeve koji mogu koristiti porodiljsko odsustvo.

Oscilacije

Od 2016. godine broj očeva koji koriste pravo na porodiljsko odsustvo bio je u konstantnom porastu, dok je lani došlo do određenog smanjenja. Podaci Fonda potvrđuju da su 2020. ukupno 63 oca u Srpskoj koristila pravo na porodiljsko odsustvo. Radi se o godini u kojoj smo bili izloženi pandemiji virusa korona. Iako je broj tata na porodiljskom povećan, to nije postalo „novo normalno”, kao neke druge stvari koje je „donio” virus.

Po podacima Fonda, očeva, korisnika prava na korištenje porodiljskog odsustva najviše je u gradu Banjaluka, a potom, prema broju podnesenih zahtjeva poslodavaca, u Bijeljini i Doboju.

Roditelji se odlučuju da tata ostane kod kuće najčešće, ukoliko majka bolje zarađuje. Psiholozi

napominju da smo, nako-
nost, još uvijek suočeni
sa predrasudama, iako se
iz godine u godinu pro-
moviše ravnopravnost
polova.

nakon isteka 60 dana od
rođenja djeteta, umjesto
majke nastavi da koristi
zaposleni otac djeteta.

Ravnoteža

Direktive Evropske unije precizirale su potrebu uvođenja obveznih deset dana plaćenog odsustva, koje bi otac koristio sa majkom odmah nakon rođenja njihovog djeteta. Ipak, po ovom pitanju ne mijesaju se u nacionalna zakonodavstva. Psiholozi ističu da se mora pribjegavati uvođenju obaveze, jer se na ovim prostorima još suočavamo sa predrasudama, tradicionalnim strogim mišljenjima, pa i pogrešnim razmišljanjima kada su u pitanje obaveze u fazi ranog roditeljstva. Posebno za prve godine života djeteta veroma je važna podjednaka briga kako majki, tako i očeva.

Z.Č.

Pravo priznato za 4.199 majki

Lani je Javni fond za dječiju zaštitu, kao nadležni organ za rješavanje o zahtjevima za ostvarivanje prava, sproveo upravni postupak i donio 4.199 (99,31 odsto) prvostepenih rješenja o priznavanju prava na refundaciju naknade plate, podnosiocu zahtjeva – poslodavcu, za vrijeme korištenja porodiljskog odsustva radnice – majke. Po Zakonu o radu u Srpskoj, porodiljsko za prvo i drugo dijete iznosi 12 mjeseci, a za blizance i svako treće i naredno dijete, u trajanju od 18 mjeseci. Roditelji djeteta mogu se sporazumjeti da porodiljsko odsustvo,

SAMO POZITIVNA ISKUSTVA

Davor je nakon porođaja svoje supruge aktivno učestvovao u brzi oko djeteta. Nakon što se supruga vratila na posao, prihvatio se potpune brige o bebi. Ne želi da ulješava sliku, jer, kaže, na početku nije bilo lako. „Uhodavanje je potrajalo, nije sve išlo glatko. Dijete je, ipak, nešto najbolje što nam se dogodilo i bilo je predivno uživati u svakom zajedničkom momentu. Sutra bih sve ponovio”, uvjerava ovaj 36-godišnji ponosni otac na porodiljskom odsustvu.

I muškarci su žrtve porodičnog nasilja

Teške tjelesne povrede

Podaci Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, dostavljeni našem magazinu, pokazuju da je u 2021. godini uslijed nasilja u porodici šest žrtava ženskog i isto toliko muškog pola zadobilo teške tjelesne povrede. Na sreću, smrtni slučajevi lani nisu evidentirani. Broj psihičkog zlostav-

ljanja je mnogo veći i od onog zvanično prijavljenog dok se jedan broj žrtava još uvijek nije odlučio da zvanično zatraži pomoć.

O psihičkom nasilju za naš magazin progovorio je Mladen, koji ne krije koliko je ucjena i manipulacija bio spremna da pretrpi već u prvim godinama braka.

Prema podacima koji se prikupljaju u Republici Srpskoj, žrtve nasilja u porodici su u najvećem broju žene i djeca.

njegove supruge nastavilo. Zbog bojazni da će ga društvo ismijati, a kolege na poslu gledati drugim očima, trpio je maltretiranje, agresivne ispade, a na kraju i šamare, udarce nogama i ugrize. Nikada nije na njih odgovorio.

Prema podacima koji se prikupljaju u Republici Srpskoj, žrtve nasilja u porodici su u najvećem broju žene i djeca.

Zlostavljaju ih partneri

Institucije Republike Srpske u saradnji sa nevladinim organizacijama sprovode različite kampanje, promotivne i edukativne aktivnosti na podizanju svijesti i obrazovanju stručne i šire javnosti, kao i profesionalaca u subjektima zaštite koji rade na preventiji i suzbijanju nasilja.

FOTO: JABUKA TV

Nije ON uvijek kriv!

Za muškarce se obično ne smatra da su ranjivi. I to nije opšteprihvaćeno mišljenje samo na brdovitom Balkanu, gdje se o „jačem polu“ kao žrtvama nasilja, ne priča puno. Psiholozi ističu da je i u takvim slučajevima emocionalna zavisnost ključ okrutnog ponašanja. Godišnje se u Republici Srpskoj nadležnim institucijama prijavi određen broj slučajeva nasilničkog ponašanja i nad muškarcima, a kada su oni u pitanju najčešće žrtve su u dobi od 50 do 60 godina.

Međutim, iako kultura, običaji, religija, tradicija i čast nisu zakonski ili običajno opravданje za nasilje, i dalje patrijarhalni stavovi i obrasci svakodnevnog ponašanja pogoduju nasilju u porodici. Na to posebno upućuju statistički podaci o nasilju u porodici koji pokazuju da su žrtve nasilja u porodici u najvećem broju žene koje trpe nasilje od svojih bračnih ili vanbračnih partnera, naveli su iz Ministarstva porodice, omladine i sporta Republike Srpske.

Nasilje u porodici predstavlja ozbiljan društveni problem koji dovodi do negativnih fizičkih, psiholoških, socijalnih i finansijskih posljedica po žrtve, porodicu i društvenu zajednicu. Međunarodno pravo određuje ovu vrstu nasilja kao kršenje ljudskih prava lica koja ga trpe i obavezuje države da preduzmu djelotvorne mjeru kako bi zaštitile žrtve.

Neki oblik nasilja doživjelo 47,3% žena

Stope rasprostranjenosti nasilja u porodici za Evropu još uvijek ne postoje, ali su mnoge države članice Savjeta Evrope sprovele istraživanja da bi izmjerile obim nasilja na nacionalnom nivou. Rezultati ovih istraživanja ukazuju na to da su u različi-

tim državama najčešće žrtve nasilja u porodici žene: od jedne petine do jedne četvrtine svih žena iskusilo je nasilje najmanje jednom od punoljetstva. Većinu takvih nasilnih djela čine muškarci iz njihovog neposrednog društvenog okruženja, najčešće supružnici i bivši partneri.

Nažalost, situacija u Republici Srpskoj po pitanju prisutnosti ovog vida nasilja se nimalo ne razlikuje od razvijenijih evropskih društava. Istraživanjem o rasprostranjenosti i učestalosti nasilja nad ženama na reprezentativnom uzorku, utvrđeno je da je 47,3% ispi-

tanih žena u Srpskoj doživjelo neki oblik nasilja, a najčešći počinjenici su njihovi sadašnji ili bivši partneri, istakli su iz Ministarstva porodice, omladine i sporta Republike Srpske.

„To je problem pred

tvarati oči, nego ga efektno rješavati različitim mjerama, smanjivati i posebnu brigu voditi o žrtvama nasilja. Za porodično nasilje nema nikakvog opravdanja niti smijemo i možemo tražiti olakšavajuće okolnosti u vidu bilo kakvih izgovora koji za posljedicu imaju toleranciju prema nasilju.

Brojna istraživanja ustanovila su vezu između nasilja u porodici prema ženama i zlostavljanja djece, kao i traume koju najmladi prežive ukoliko su svjedočili nasilja u porodici.

Ono što se može primjetiti jeste da se često diskutuje o nasilju i nasilniku iz perspektive koja traži opravdanje nasilnog ponašanja: nekada je to težak socijalni status nasilnika, nekada su to zavisnosti o alkoholu, nekada psihičko oboljenje. Među-

SMANJUJE SE

Ukupni broj slučajeva nasilja u porodici u Republici Srpskoj bio je u porastu tokom 2019. godine, dok je lani zabilježeno smanjenje ovih prijava. Policijski službenici Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske evidentirali su tokom 2017. godine 1.155 slučajeva nasilja u porodici, u 2018. bilo ih je 1.012, dok je 2020. godine prijavljeno 1.105 i 2021. godine registrovana su 954 slučaja nasilja u porodici. Iz MUP-a Srpske za su za Faktor podsjetili da su od 1. maja 2020. godine na snagu stupile izmjene i dopune Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, te da se od tada svi takvi slučajevi tretiraju kao krivična djela.

PODRŠKA I POMOĆ

Ministarstvo porodice, omladine i sporta u skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici finansira smještaj žrtava nasilja u porodici u sigurne kuće.

Na ovaj način materijalno se podržavaju pravna lica koja realizuju posebnu mjeru podrške, Sigurnu kuću, u kojima se obezbjeđuje privremeno zbrinjavanje, siguran smještaj i pomoć žrtvama nasilja u porodici. Takođe, u Republici Srpskoj postoji SOS linija – 1264 za pomoć žrtvama nasilja prema ženama i nasilju u porodici.

Specijalizovanu podršku žrtvama nasilja u porodici u Republici Srpskoj na SOS telefonu pružaju organizacije koje realizuju i posebnu mjeru podrške žrtvama nasilja u porodici, Sigurnu kuću.

Pozivi su za žrtve besplatni, a Ministarstvo porodice, omladine i sporta obezbjeđuje sredstva za funkcionisanje SOS telefona.

Turistički vaučeri u Republici Srpskoj postaće trajna kategorija, saznaje Faktor magazin. Prema informacijama kojima raspolaže naša redakcija, odlučeno je da vaučeri, koji su u prethodnom periodu pomogli velikom broju turističkih i ugostiteljskih objekata da prevaziđu probleme prouzrokovane pandemijom virusa korona, sada budu stalna mera podrške Vlade Republike Srpske ovom sektoru. Upravo zbog toga kasni se sa usvajanjem uredbe koja je trebalo da reguliše ovu vrstu pomoći na ograničen period, jer su predložene izmjene Zakona o turizmu, u kojem će se vaučeri definisati kao „trajna kategorija“.

Uskoro stalna podrška turizmu, preduzećima i građanima Turistički vaučeri od sada pa zauvijek

Iako je prvobitno navedeno da će novi set turističkih vaučera svjetlost dana ugledati već u februaru, to se, zbog niza drugih radnji, kako saznajemo, neće dogoditi prije aprila.

Ova informacija obradovala je privrednike u oblasti turizma. I u Privrednoj komori Republike Srpske, u kojoj podsjećaju da su upravo oni bili začetnici uvođenja turističkih vaučera u Srpskoj, kažu da je jedna od njihovih inicijativa bila da ova mjeru postane trajna kategorija.

Iako još nemaju zvaničnu potvrdu, sigurni su da bi se ova kva odluka pozitivno odrazila i na poslovanje domaćih privrednih društava, ali i dodatno stimulisala stanovnike da dio odmora provedu u Republici Srpskoj.

- Vaučeri su pomogli opstanku sektora turizma i ugostiteljstva u vrijeme pandemije, očuvanju radnih mesta i jačanju svijesti građana o turističkoj ponudi Republike Srpske i značaju razvoja ove grane privrede. Upravo

zbog toga, od samog početka, ukazujemo da je vaučere potrebno uvesti kao stalni vid pomoći – rekao je za Faktor magazin, Vladimir Blagojević, portparol Privredne komore Republike Srpske.

I djeca mogu na put

U posljednjoj inicijativi, kako podsjeća Blagojević, Komora je tražila i dodatne mjeru u cilju pojednostavljenja procedura za korištenje vaučera i prijave za ugostitelje, turističke agencije i građane, kao i izbjegavanje manipulacija u njihovoj realizaciji.

- Tražili smo da korisnici vaučera budu i maloljetna lica, odnosno da za djecu do 12 godina budu obezbeđeni vaučeri u iznosu od 50 KM, a da mladi od 12 do 18 godina, budu izjednačeni sa punoljetnim građanima, odnosno da i oni dobiju vaučere od po 100 KM. Takođe, zahtjev je išao i u pravcu da se vaučeri koriste za subvenciju troškova minimalno dva noćenja sa doručkom i ostalih

usluga u okviru ugostiteljskog objekta do punе vrijednosti vaučera – naveo je Blagojević i dodao da očekuje da će i ove dodatne mjeru biti definisane novim propisima.

Tražilo se mjesto više

Prije godinu i po dana građani su, zbog situacije u kojoj su se našli uslijed pandemije koronavirusa, odlučili da daju prednost domaćim destinacijama za odmor.

Od sredine juna 2020. godine do jula 2021. godine, građanima Srpske izdato je skoro 47.000 turističkih vaučera, u vrijednosti od po 100 maraka za smještaj u ugostiteljskim objektima u Srpskoj.

U ovom projektu učestvovalo je 97 ugostiteljskih objekata za smještaj i 28 turističkih agencija. Vaučeri su se najčešće koristili u banjaskim centrima, smještajnim kapacitetima na Jahorini te u Hercegovini i Višegradu.

V.M.

NAČIN FINANSIRANJA

Jedna od korisnika ove vrste pomoći za ljetovanje u Srpskoj prošle godine bila je i Banjalučanka Dragana, koja za Faktor kaže da je vaučer „potrošila“ u jednom ugostiteljsko-rekreativnom centru istočno od Doboja.

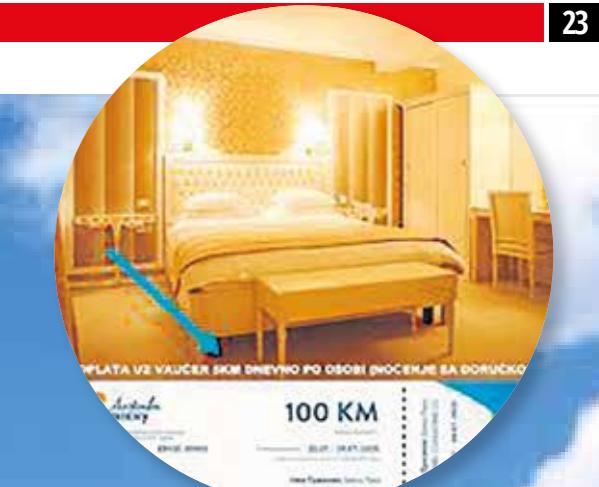
- Iskrena da budem, nisam ni znala kakve ljepote imamo ovdje u Republici Srpskoj. Tek kad je krenula podjela vaučera, tada sam se raspitala gdje bih mogla otići i naišla na ponudu ovog našeg centra.

Bila sam više nego oduševljena.

Vjerujem da imamo još mnogo destinacija koje treba obići, a do sada nisam mnogo znala o njima.

Ako bude prilike, rado ću uzeti novi vaučer i krenuti na neku drugu destinaciju – poručila je ova Banjalučanka.

Još je, kako saznajemo, ostala nepoznanica načina finansiranja turističkih vaučera, ali i to bi uskoro trebalo biti riješeno.

Kako znaš da voliš nekoga?

13 znakova da se zaljubljujete

Zaljubljenost je jedno od najboljih osjećanja.
Zato i postoji toliko mnogo filmova, pjesama i rijaliti emisija u čijem centru pažnje je sve što nam se dešava kada smo na „sedmom nebu“.
Ipak, kada su romantična osjećanja obostrana tada se dešava prava magija.

Sad i zauvijek!

Hajde da pogledamo neke ne tako očigledne znakove da se obostrano zaljubljujemo. Jasno je da će simptomi da se bude najljepše emocije na svijetu svima izgledati drugačije, ali postoje neke osnovne stvari koje se dešavaju većini ljudi, kada njihova osjećanja počnu da se pretvaraju iz neobaveznih u ona „da li ovo može biti zauvijek“?

Bez obzira na to da li ste spremni da date baš sve ili ste više skeptik i morate ponovo da procijenite šta vam se dešava, evo nekoliko znakova, za koje stručnjaci za sastanke i veze, ukazuju da

potvrđuju da se zaljubljujete!

1. Volite kako mirišu

„Feromoni igraju ogromnu ulogu u privlačnosti“, kaže licencirani klinički socijalni radnik Ešli Starvud, navodi Cosmopolitan magazin. Ako se uhvatite da njuškate košulju koju je ostavio/ostavila kod kuće (čak i ako se nisu istuširali ili su isli u teretanu), velike su šanse da je vaše tijelo bukvalno privučeno njegovim/njenim mirisom.

2. Želite da znate njihov jezik ljubavi

Jezici ljubavi su toliko važni kada su u pitanju trajne veze, jer vam po-

mažu da razumijete kako vaš partner najbolje daje i prima ljubav (jer ne možemo svi biti fantastični davaoci). Sertifikovani životni trener i terapeut Kevonja Veb Rajli kaže da, ako želite da naučite njihov jezik ljubavi, možda osjećate više od simpatije.

3. Dajete prioritet njihovim potrebama

U zdravim odnosima punim ljubavi, ključ za snažnu vezu je potreba da se ispune želje oba partnera. „Kada počnete da se zaljubljujete u nekoga, želite da se on osjeća da je vaš prioritet“, kaže licencirani terapeut za brak i porodicu Adriene Mišel.

4. Morate se suzdržati

da ne pričate o njima sa svojim prijateljima, sve vrijeme

Kada biste mogli, stalno biste pominali „svoju“ osobu. Ali iz poštovanja prema prijateljima i njihovom zdravom razumu, uzdržavate se (malo).

5. Gledaš ih kada spašavaju

Na sladak način, a ne ništa mimo toga. Psihijatar Era Duta kaže da bi ovo mogao biti znak da vam je stalo do njih više od prosječne zaljubljenosti.

6. Spremni ste da probate novu hranu samo zbog njih

Bonus poeni se dobijaju ako je to hrana za koju ste oduvijek mislili da je odvratna. Čudno, zar ne? Ali to je istina! „Dijeljenje svojih interesovanja sa nekim i isprobavanje nečeg novog znak je interesovanja za osobu na višem nivou od onog fizičkog“, kaže psiholozi.

7. Vi ih ohrabrujete

Ovo ne znači pritisak, gonjenje ili pretjerano guranje, tako da nemojte da budete uvrnuti. Potrudite se da ohrabrujete na način koji nije prepotentan, jer to nije kul.

8. Cijenite njihovo mišljenje o budućim planovima

Možda, kada su stvari bile neobavezne, ne biste ih uzimali u obzir kada pravite velike planove, ali sada ne želite samo njihov savjet, već i njihov doprinos. „Njihovo mišljenje vam postaje važno i počinjete da cijenite njihova razmišljanja“, navode stručnjaci za veze.

9. Ne razmišljate dvaput prije nego što ih pozovete

Dođavola, možda ih zovete samo da pitate šta spremaju za večeru (ili šta bi željeli, ako ti obično kuvаш). Još čudnije: To se dešava! Skoro svaki dan!

10. Počinjete da shvate njihove mane

Svi imaju nedostatke (čak i vi), i kada počnete da se mirite sa partnerovim manje nego poželjnim osobinama - na primjer da nikada ne stavljate svoje sudove u sudoperu - više stručnjaka kaže da to znači da počinjete da teško padate u zaljubljenost. M.N.

To je ljubav, to se voli!

11. Žudiš za maženjem, a ne za seksom.

Da, maženje = emocionalni osjećaji. „Kada ste jednako uzbudjeni da se mazite u krevetu sa njima cijele noći, tada znate da počinjete da se zaljubljujete“, kaže stručnjakinja za sastanke i veze Nikol Mur.

„Ležanje na partnerovim grudima ispunjava vas onim sigurnim blženstvom koje je kao završnica vašeg orgazma, ali se proteže kroz cijelu sesiju maženja“, navodi Mur.

12. Primjećujete da vas bukvalno sve podsjeća na njih

Nosiš crne farmerke? Imali ste isti par na vašem prvom sastanku.

13. Osjećate se sigurno kada ste u njihovoj blizini Teško je opisati ovaj osjećaj, ali to je zaista najbolja stvar na svijetu. Kao da se ništa loše ne može dogoditi.

Pa... neka potraje zaljubljenost!